

Supersister

50 jaar na Popgala (1973-2023)

fragment uit de Supersister-biografie

Looking Back, Naked

Aldus Boek Compagnie

Fred Baggen

Supersister

50 jaar na Popgala
(1973-2023)

FRAGMENT UIT DE SUPERSISTER-BIOGRAFIE
LOOKING BACK, NAKED

Het fragment over het Popgala uit de Supersister-biografie *Looking Back, Naked* is voor deze uitgave (maart 2023) voorzien van niet eerder gepubliceerd beeldmateriaal. Speciale dank aan Marcel van der Vlugt en Kees Westendorp.

Supersister. Looking Back, Naked

Copyright © 2020-2023 Fred Baggen

Foto's omslag © Marcel van der Vlugt en © Kees Westendorp

Affiche Popgala op p. 10 (rechts) uit collectie Nico Oorebeek.

Krantenknipsels en affiche Popgala (links) uit eigen collectie.

Clipping van Robert Jan Stips op p. 20 uit tv-docu *Popgala 1973*. NPS / VARA, 2009.

Omslagontwerp en binnenwerk Aldus Boek Compagnie

Drukwerk Scanlaser, Zaandam

www.aldusboekcompagnie.nl

www.supersister-de-biografie.nl

www.supersister.nl

Aldus Boek Compagnie
2023

oor 14 mrt 1973

Supersister

Omdat popjournalisten vaak de meest abjecte onzin beweren over muzikanten en muzikale prestaties, met name over nederlandse groepen, hebben wij de nederlandse Edison-winnaar Supersister uitgenodigd een interview met zichzelf te maken, hetgeen een brok interessante leesstof opleverde, met een geheel eigen - eh - gezicht en geluid. Gemaakt met een (kleine) Rijkssubsidie, een literaire prijs van Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk moet dan ook niet uitgesloten worden gedacht. Geschreven met een rappe pen, spaced out en toch leesbaar . . . .

Dus jij bent van Supersister? Als ik me niet vergis is dit je eerste interview - eh - met OOR. - eh -

- Hoelang bestaan jullie al?

A: Drie jaar.

V: En je speelt binnenkort voor de 8e keer in die drie jaar met hetzelfde repertoire in de Vliegermolen? Wat zeg je daarvan?

A: Hoe zal ik het zeggen? Een groep zou in normale omstandigheden met materiaal van drie elpees (Supersister heeft drie elpees gemaakt) rustig twee jaar op tournee kunnen, maar de -eh- omstandigheden waarmee wij en iedere andere Nederlandse groep te maken hebben zijn niet normaal. Daar weten jullie wel over mee te praten.

Er doet zich nu natuurlijk wel het gelukkige bijverschijnsel voor, dat we nu, hoe zal ik het zeggen, -eh- kunnen meeprofiteren van de hausse in gouden ouwes; ik bedoel iedereen kan nu al onze nummers meezingen en dat is toch geen slecht resultaat voor een progressieve groep.

V: Wil je daarmee zeggen dat je je nu ook al tot het establishment van het Nederlandse popgebeuren wil rekenen?

A: Nee, dat zie ik heel anders: ik bedoel, we hebben bewezen, waar een wil is is een weg en als het Nederlandse popgebeuren (Willem Duys) ons daarvoor wil belonen, dan belet ons dat niet om het, zoals ik al zei, het heel anders te zien.

V: Eh, je noemde zoëven de naam Willem Duys?

A: Heh ik dat gezegd? Pollens . . .

V: Ja, ik meen dat je hem binnenkort ontmoet: 'Edison' als je begrijpt waar ik naar toewil -eh- die heb je toch gekregen nietwaar?

A: Ja.

V: En het was voor de plaat 'She was naked' als ik me niet vergis -eh- eh- he looked like instant pudding, was the cream of the commercial increase?

A: Eh- Hoe zal ik het zeggen - het is natuurlijk grappig dat u juist in dit verband dit -eh- citaat aanhaalt maar eh . . . nou ja, er zal natuurlijk wel rekening mee gehouden zijn bij de beoordeling, het was tenslotte een commercieel werkje als ik me zo mag uitdrukken, en daar gaat het toch om, maar het heeft helaas, mag ik wel zeggen, met een (kleine) Rijkssubsidie, een literaire prijs van het Ministerie van Cultuur, onze laatste plaat 'Pudding en Gisteren' vanwege zijn . . . eh . . . culturele achtergrond.

V: Geloof je dat die culturele achtergrond van invloed is geweest bij de beoordeling?

A: Ja, dat is misschien wel aardig om op te merken, we hebben voor dit muziekstuk een (kleine) Rijkssubsidie gehad en dan wordt het gelijk . . .

V: Kunst met een grote K.

A: Ja, dat zei ik, dan wordt het gelijk veel begrijpelijker.

V: Maar is het niet zo dat de hele ontwikkeling in de moderne kunst en met name in de Vliegermolen? Wat vind je daarvan?

A: Een goede vraag ja, maar misschien een beetje achterhaald, persoonlijk geloof ik dat de nieuwe generatie een beetje moe is van al dat trappen tegen de gevestigde waarden, er is nu zo weinig overgebleven dat ze nu misschien alleen nog behoefte heeft aan ja -eh- hoe zal ik het zeggen? WARMTE . . .

V: Als ik dat mag samenvatten, establishment dus nu als -eh- spaced out, niet van deze wereld.

A: Pardon?

V: Ik bedoel, je ziet dus duidelijk verband tussen warmte en kunst met een grote K.

A: Nee, we moeten de zaken niet door elkaar gaan halen.

V: Om op de Vliegermolen terug te komen (daar was dit interview om begonnen) jullie spelen daar met een heleboel andere wereldberoemde groepen?

A: Ach wereldberoemd, ik dacht dat het oorspronkelijk de bedoeling was dat er mensen en groepen zouden komen die het in de toekomst helemaal gaan maken, dan is het natuurlijk ook duidelijk dat er iemand anders in plaats van Ringo Star komt presenteren.

V: Geloof je dat het internationaal gezien een belangrijk festival is?

A: Jazeker, ik geloof dat Nederland een steeds belangrijker centrum op popgebied gaat worden, kijk alleen maar naar het Kurhaus Adieufestival en de verkiezing van het nieuwste Nederlandse Songfestival.

V: Ik meen een zekere ironie te proeven in dit antwoord?

A: Uitstekend, ja hoe zal ik het zeggen, persoonlijk geloof ik dat de twee enige werkelijke centra van betekenis in Europa nog steeds alleen London en Parijs zijn, omdat in beide steden op een heel andere manier en in een heel eigen sfeer verschrikkelijk veel gebeurd op muziekgebied en ik geloof dat er in Nederland (tenminste als we Wally Tax niet als -eh- representatief voor de Nederlandse popsien zien) nog steeds weinig van zo'n eigen gezicht of geluid te merken is, misschien dat een blad als OOR hier nog goed werk kan verrichten.

SUPERSISTER

VARA-tv brengt drie-en-een-half uur „popgala”

Morgenavond zendt de VARA-televisie via Nederland II in kleur een drie-en-een-half uur durend „popgala” uit. De opnamen hiervoor werden tijdens een twee dagen durend popfestijn in de Voorburgse „Vliegermolen” gemaakt.

Vóór acht uur worden opnamen uitgezonden van: **Living' Blues, Country Gazette en Slade.**

Na het NOS-journaal kan men achtereenvolgens kijken naar: **The Eagles, Rod Stewart, Super Sister, Colin Blumstone, Argent, Kazimierz Lux, Gary Glitter, Chi Coltrane, Rory Galagher, Ry Cooder en The Who.**

Popgala komt in de Voorburgse Vliegermolen

HILVERSUM, VOORBURG — In samenwerking met de Stichting Collectieve Grammofoonplaten Campagne organiseert de VARA-televisie op 9 en 10 maart in de Voorburgse sporthal De Vliegermolen een groot Popgala. Joost den Draayer, optreden.

De VARA-televisie zendt dit gebeuren uit in een bijna drie en een half uur durend programma (Nederland 2) op vrijdagavond 16 maart. De VARA-radio verslaat het spektakel twee dagen eerder via Hilversum 1 van vijf tot negen uur.

Van de volgende artiesten

staat vast dat ze op 9 of 10 maart zullen optreden: **Rod Stewart en The Faces, The Who, The Eagles, Ry Cooder, Billy Preston, Chi Coltrane, Roxy Music, Rory Callagher, Slade, Wishbone Ash, Living' Blues, Super Sister, Kazimierz Lux, Rod Argent & Colin Blunstone en Gary Glitter.**

C.C.G.C. **VARA TELEVISIE**

presenteren VRIJDAG 9 MAART van 19-24.30 uur en zaterdag 10 MAART van 12-24 uur in DE VLEIEGERMOLEN te Voorburg (Den Haag)

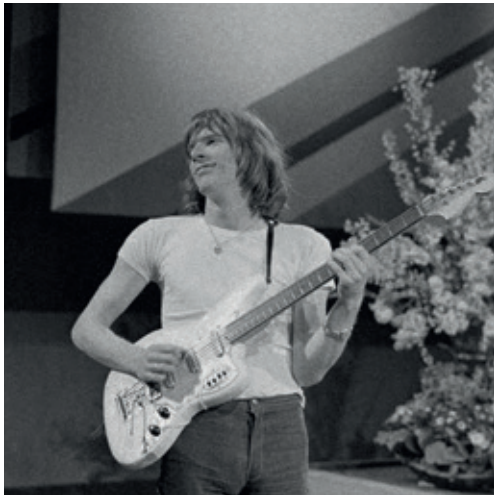
POP GALA '73

ROXY MUSIC THE FACES
RY COODER EAGLES J.J. CALE
RORY GALLAGHER CHI COLTRANE
STEVIE WONDER MC: RINGO STARR
SUPER SISTER CASIMIR LUX LIVING' BLUES

PRODUKTIE EN REGIE VOOR DE VARA-TV: EGBERT VAN HEES

ORGANISATOR: WIN BOSMAN PROMOTIONS PRESENTER: HARRY KNIPSCHILD ARTISTEN MANAGEMENT: PAUL ACKERT AGENCY

50 jaar na Popgala

Voor de vuist weg een Edison

Er staat weer een belangrijk media-evenement te gebeuren: de vorig jaar aan diverse artiesten toegekende Edisons worden op 9 maart feestelijk uitgereikt door Willem Duys in zijn populaire programma *Voor de vuist weg*, de dag erna is Supersister een van de Nederlandse groepen die nadien in een urenlange uitzending op televisie (uniek!) hun opwachting maken. Het door Harry Knipschild geproduceerde Popgala vindt plaats in De Vliegermolen in Voorburg en zal worden gepresenteerd door Beatles-drummer Ringo Starr. Al snel na de eerste aankondigingen blijken meerdere artiesten toch niet te komen: Elton John, J.J. Cale, Lou Reed, Stevie Wonder, The Kinks, T-Rex, Dr. Hook & the Medicine Show. Ook Ringo Starr laat het afweten, wat een niet bij naam genoemd bandlid van Supersister in een (zelf)interview in *Muziekkrant Oor* de volgende bijtende uitspraak ontlokt: 'Ik dacht dat het oorspronkelijk de bedoeling was dat er mensen en groepen zouden komen die het in de toekomst helemaal gaan maken, dan is het natuurlijk duidelijk dat er iemand anders in plaats van Ringo Starr komt presenteren.' Als nieuwe spreekstalmeester wordt 'de olijke disc-jockey' Joost den Draaijer bereid gevonden (ook wel bekend als Willem van Kooten).

'Maar er blijft toch wel voldoende te genieten over,' verzekert dagblad *Trouw* de lezer een week voor aanvang, 'als er tenminste niet nóg meer uitvalt (en dat weet je maar nooit met die popgasten).'

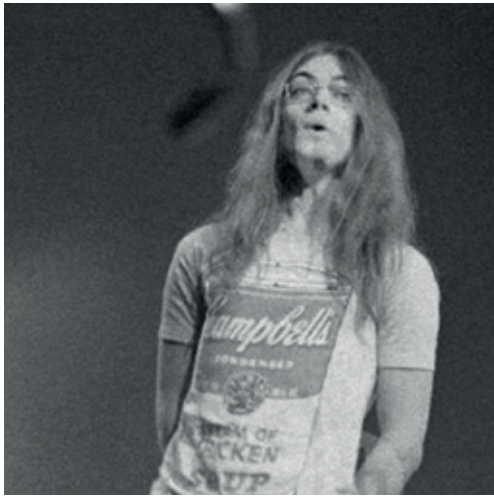
Voor vrijdag (aanvang zeven uur 's avonds in de Vliegermolen, kosten vijftien piek) staan op het programma The Eagles, Chi Coltrane, Living Blues, Country Gazette, Ry Cooder en Slade. Zaterdag (aanvang een uur 's middags, zelfde prijs, een kaart voor beide dagen kost een geeltje) zal worden opgetreden door Rod Stewart and The Faces, The Who, Billy Preston, Gary Glitter, Kaz Lux, Supersister, Argent en Colin Blunstone (ofwel: de Zombies voor één keer hereend [sic]), Wishbone Ash, Roxy Music en Rory Gallagher. Elke groep of artiest krijgt zo'n drie kwartier, dus niet dat geëmmer zoals vroeger met één of twee nummertjes en dat dan nog tussen Nana Mouskouri en Frank Sinatra in, óók lichte muziek natuurlijk, maar wel even van een heel ander kaliber.

De opmerking over vroeger slaat op het Grand Gala du Disque, dat dit jaar niet doorgaat — daarvoor in de plaats is eenmalig het Popgala in het leven geroepen, met de dag ervoor de uitreiking van de beeldjes.

Wij waren wel een beetje tegen het establishment, natuurlijk. Dus eigenlijk was een Edison not done. Daar hadden Robert Jan en ik het al eens over gehad. Toen werd aangekondigd dat Supersister uit handen van Willem Duys de Edison zou ontvangen, zei ik in mijn onschuld tegen Robert Jan: "Maar dat gaan we niet doen, hè!" "Nou," zei Robert Jan, "misschien dat ik toch maar wél erheen ga." "Ja, hallo!" riep ik, "maar we hebben altijd gezegd dat we dat niet zouden doen!" Ik dacht: nou hebben jullie er al die jaren over gepraat dat we dat soort dingen niet doen, en nou komt het een keertje voor en dan doen we het wél!

Dorien van der Valk

De grens tussen wars zijn van commercialiteit en de noodzaak om aan diezelfde commercialiteit concessies te doen, is lang niet zo strak getrokken als in de beginjaren van de groep. Supersister is nu – het woord is al eens gevallen – een 'bedrijf' geworden. Er zijn vele tienduizenden guldens geïnvesteerd, de zaak moet draaiende worden gehouden. Op artistiek gebied is er misschien wel sprake van een recessie... Een van de bandleden wordt binnenkort vader. Er moet brood op de plank, de band mag die plank niet misslaan. En dus gaat de band voor de opnames op 8 maart met een nog wat mokkende Dorien op weg naar 't Spant in Bussum, waar Willem Duys volgens een column in *Het Vrije Volk* 'tien onbeduidende babbeltjes hield en tien lelijke beeldjes uitreikte' aan de genomineerden. Dit 'gezelschap kweet zich naar be-

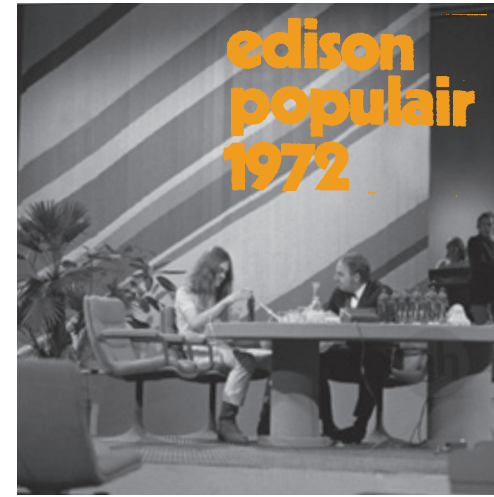
horen van zijn taak onder het toeziend oog van platen-mogols als Piet Beishuizen en Jaap van Praag, buikig en glimmend in de zaal van 't Spant aanwezig.

Supersister brengt heel anticommercieel het eerdergenoemde uitloopgroefnummer 'Love You in the Morning' ten gehore (niet live gespeeld overigens). Marco speelt op een Hayman drumstel dat de artiesten in de studio ter beschikking staat. Met de hoge uithalen van zijn kopstem in dit doowop-liedje als het ware nog nagal-mend in de zaal, schuift Robert Jan aan bij presentator Duys, die hem de vraag stelt hoe hij toch aan die hoge stem komt. Onbeduidende babbeltjes.

Columnist Nico Scheepmaker geeft de dag erna commentaar in de *Haagsche Courant*:

Een jongere generatie musici is opgestaan die de beduchtheid voor het geheimzinnige medium televisie en voor de koetsier die op de bok van het medium zit, heeft afgeworpen. [...] Die voelen zich uitermate op hun gemak en nemen, zonder kwaadaardige bedoelingen natuurlijk, de huiskamer-heilige Willem Duys een beetje in de veiling, maken ironische opmerkingen, kortom: zitten er voor hun plezier en niet voor hun imago. [...] die jongen van Super Sister die Willem wijsmaakte dat hij zijn hoge stem op het conservatorium had opgelopen [...] maakten er zo een ontspannen programma van dat daardoor toch nog wat kleur kreeg, ook al werd het in troosteloos zwart-wit uitgezonden. De omroepster deelde dat laatste na afloop nog mee ook, ik denk voor de zwart-wit-kijkers, die anders nooit hadden geweten dat het in zwart-wit was uitgezonden.

Wanneer hem de Edison wordt overhandigd, laat Robert Jan het beeldje vallen.

Willem Duys reikt Edisons uit in „De Vuist”

„Voor de vuist weg” staat vrijdag geheel in het teken van de Edisons. Twaalf maal zal Willem Duys deze onderscheiding uitreiken aan nationale en internationale artiesten, die in het afgelopen jaar een opvallende prestatie hebben geleverd. In theater 't Spant te Bussum zal deze crème de la crème van de lichte muze aanwezig zijn om in een speciale editie van „Voor de vuist weg” — uit te zenden door de AVRO-Televisie van 21.10 tot 22.35 uur via Nederland 1 — het kostbare kleinood in ontvangst te nemen.

Dat zijn dan Rita Reys, Gerard Cox, Mouth and McNeal, Cornelis Vreeswijk, het Kinderkoor van Henk van der Velden, Super Sister, Gert en Hermien, de uit Canada afkomstige (maar door een Nederlander opgerichte groep) de Stampede. En dan staan er nog Edisons klaar voor Jasperina de Jong, J. J. Cale, Ry Cooder en Carl Wilson van de Beach Boys.

Toch plezier bij Willem en zijn Edison-winnaars

Expres? Expres! 'Ik was vast van plan iets te saboteren, wou het Edison-beeldje op de tenen van Willem Duys laten vallen. Dat lukte niet zo goed. Duys reageerde wel gevat: "Wij hebben gehoord dat jij de leukste thuis bent." Dat is het moment waarop Dorien uit protest de zaal uit loopt: 'Uit protest ben ik, toen zij de Edison kregen, opgestaan en de zaal uit gelopen. Heel bewust en opzichtig stampvoetend, voor het podium langs. Dat is de enige keer dat ik zoiets heb gedaan...'

De verslaggever van de *De Nieuwe Krant* [Arnhem] schrijft op 10 maart, de dag na de televisie-uitzending, dat voor hem 'ondanks alle spitse grapjes' het optreden van Supersister het hoogtepunt was,

al was het een ongewild hoogtepunt. Het was namelijk komisch te zien hoe de groep in de grootste problemen raakte om de typische (platen)studioproductie enigszins te playbacken.

In een interview voor de schoolkrant van het Nederlands Lyceum vraagt een scholier een maand later aan Robert Jan:

Twee versies van het Popgala-affiche.

NvL: Je hebt pas geleden Willem Duys aan z'n verstand gepeuterd dat je die hoge zangstem op 't conservatorium hebt opgelopen. Wat waren de reacties daarop?

R-J: Nou, ik geloof dat 80% van de reacties waren: 'Goh wat heb je die man in de zeik gezet.' Ik voelde me gefrustreerd toen ik daar zat, een ontzettende commerciële toestand is dat, die Edison-uitreiking, 't heeft niks met waardering te maken. Het heet wel een erkenning te zijn, maar die is bij het Edison-gebeuren voornamelijk gebaseerd op verkoopcijfers. Zo komen ook alleen maar artiesten van labels die lid zijn van de NVGI (Nederlandse Vereniging van Grammofoon Importeurs) in aanmerking voor een Edison, niet de independents. De enige figuur van de jury met wie [we] ook gewoon erover gesproken hebben is Tineke, waarvan ik weet dat ze er echt persoonlijk achter staat. Je mag even voor de tv, we mochten alleen maar van *Pudding en Gisteren* spelen, hoewel we net een nieuwe single hebben (Wow), die ook wel niks zal doen, daar niet van... Ook weer zo'n single die ons door de platenmaatschappij is opgedrongen...

« We hebben nog geprobeerd om van het intelligente nummer "Wow" een single te maken, maar dat is in feite mislukt. De single is er wel gekomen, maar het werd geen succes. We hebben die single gelanceerd op het Popgala. Ik had natuurlijk als producer van het Popgala zelf ook het een en ander in te brengen, en het was een commerciële overweging van mij als medewerker van Polydor dat als Supersister het intelligente nummer live zou spelen en wij daar een mooie single van klaar hadden liggen, dat elkaar zou helpen. Die mogelijkheid had ik omdat ik zowel producer van het programma was alsook bij de carrière van Supersister betrokken was. Maar dat liep helaas mis, dat is niet gelukt. »

Harry Knipschild

« Het was een algemene gedachte aan fanzijde en aan Polydor-zijde: "Wow" is live zo'n hit, waarom zouden we daarvan niet ook een plaathit maken? Maar het nummer was eigenlijk vooral bijzonder door de lange toespraken die eraan voorafgingen en de rare dingetjes die erin zaten. Veel mensen denken dan vrij gemakkelijk dat we daar dan maar een leuk singletje van moeten maken, maar zo eenvoudig is dat niet. Welke elementen uit de liveversie gebruik je wel, welke niet. Het feit dat dit live een showstopper was, wil nog niet zeggen dat er ook een goede single van te maken valt. »

Robert Jan Stips

Foto Marcel van der Vlugt

Popgala

Een gevoel van miskenning, of misschien beter: valse erkenning, een single waar de band niet achter staat en die – eerlijk is eerlijk – duidelijk minder sprankelt en vlakker is geproduceerd dan ‘Europe on 5, 10 or 20 Dollars a Day’ — in die sfeer vertrekt Supersister naar Voorburg, waar De Vliegermolen met man en macht is omgeturnd in een popfestivalhal annex televisiestudio, waar zo’n drieduizend man publiek op vrijdag 9 en zaterdag 10 maart de verrichtingen van wereldacts live op het podium zien spelen.

De media brengen al weken van tevoren verslag uit van het grootschalige Popgala, dat 16 maart door de VARA zal worden uitgezonden.

De productie van het popgala is in handen van Harry Knipschild, die werkzaam is bij de platenmaatschappij Polydor. Het wekte enige bevreemding dat Polydorartiesten (vijf acts) onevenredig zijn vertegenwoordigd op dit gala. [...] “Anderhalve week geleden liep alles mis,” zei [Knipschild]. Een heleboel artiesten zeiden af, onder wie

Foto Marcel van der Vlugt

de Temptations en Stevie Wonder. Toen konden we het erbij laten zitten of we konden kijken wat daar nog aan te doen was. Op dat moment was ik in Londen voor Polydor, maar voor alle andere platenmaatschappijen aan de gang geweest. Dankzij mijn persoonlijke relatie met bijvoorbeeld The Who heb ik kunnen regelen dat zij komen.

De Vliegermolen wordt door *de Volkskrant* een uitstekende gelegenheid genoemd voor dit soort festiviteiten: ‘Het is een sporthal met een gebogen betimmerde overkapping, wat twee voordelen heeft: de akoestiek is er zeer goed en de sfeerloosheid die de hallen van de RAI zo onaangenaam maakt, is erdoor ondervangen. Twee podia waren recht tegenover elkaar opgesteld zodat terwijl de ene groep nog speelde, de installatie van de volgende al opgezet kon worden. In het midden van de zaal stond een hoge camerastelling, zodat het zicht niet belemmerd werd; terzijde waren kleine tribunes voor wie niet alsmaar op de, overigens beklede, grond wilde zitten. [...] Organisatorisch zat alles dus zeer behoorlijk in elkaar. Beter in elk geval dan ooit bij zo’n langdurige pop-aangelegenheid vertoond is. Precies op tijd ging zater-

ben wij de nederlandse Edison-winnaar Supersister uitgenodigd een interview met zichzelf te maken, hetgeen een brok interessante leesstof opleverde (klein artikel met een foto, Recorders geacht.

Dus je wil me interviewen? Hoe? A: Dr... V: E... de 8e zelfden? A: H... groep heder... pees... gema... nee k... dighe... ande... ken... Daar... prate... Er d... geluk... we n... kunn... haus... doel... mers... geen... gress... V: W... nu c... van l... wil r... A: N... bedoel, we hebben bewezen, waar een wil is is een weg en als het Nederlandse popgebeuren (Willem Duys) ons daarvoor wil belonen, dan belet ons dat niet om het, zoals ik al zei, het heel anders te maken niet

... met een ... Records ge... el aardig ... open voor ... e) Rijks... ordt het ... ordt het ... t de hele ... ne kunst ... rmolen? ... maar mis... ald, per... s nieuwe ... is van al ... evestigde ... nig over... chien al... an ja -eh- ... WARM- ... envatten, ... als -eh- ... e wereld.

... duidelijk ... en kunst ... en niet ... len terug ... interview ... len daar ... met een heel... andere wereld-beroemde groepen?

14 | SUPERSISTER - LOOKING BACK, NAKED | A: Ach wereldberoemd, ik dacht dat het oorspronkelijk de bedoeling was dat er mensen en groepen zouden komen die het in de toe-

... geen slecht resultaat voor een progressieve groep.

V: Wil je nu ook van het wil reker... A: Nee, bedoel, v... een wil... Nederland (Duys) o... dan bele... als ik al zien.

V: Eh, je Willem D... A: Heß il... V: Ja, ik kort ont... grijpt wa... heb je to... A: Ja... V: En he... was nake... -eh- eh-... pudding, commerc... A: Eh-... het is r... juist in d... aanhaalt... natuurlijk... houden... het was t... werkje a... ken, en... maar het... zeggen, r... sidie, ee... Ministeri... laatste p... 'vanwege zijn ... eh... culturele achtergrond.

V: Geloof je dat die culturele achtergrond van invloed is geweest bij... Foto's Kees Westendorp

... verband tussen warmte en kunst met een grote K.

... niet terug rview daar ereld... dacht edoe... open e toe... , dan ik dat s van... natio... estival... Neder-... land een steeds belangrijker cen-orden, rhaus ng van Song- nie te

... ik het ik dat centra... nog Parijs op een n heel eel ge- ik ge- nmins- ls -eh- rland-

... se popsien zien) nog steeds weinig van zo'n eigen gezicht of geluid te merker... als OOR hier nog goed werk kan verrichten. SUPERSISTER

Foto Marcel van der Vlucht

dagmiddag om één uur Supersister van start, ernstig gehinderd, naar later bleek, door het falen van de podium-geluidsmonitoren.' In een andere krant lezen we:

De zaterdag ving aan met het half mislukte Supersister optreden. Doodzonde, want wat ik er van hoorde was uitstekend. [...] Maar ik geloof dat het verstandiger van was geweest de zaak niet zo op scherp te stellen door van het toneel af te lopen.

In die beknopte verslaggeving schuilt een van de later breed uitgemeten mankementen van het Popgala, waarvan nu juist Supersister de dupe is. Wat is er gebeurd? Uit verschillende docu's, reportages en interviews over het Popgala die de afgelopen jaren op tv zijn uitgezonden komt naar voren dat het zoals wel vaker een combinatie van factoren moet zijn geweest: het geluid op het podium is niet best, waardoor met name de mannen van Supersister elkaar niet goed kunnen horen. Hun soundcheck is komen te vervallen, omdat Chi Coltrane onevenredig veel tijd voor haar eigen soundcheck neemt. De beelden van een gefrustreerde (maar kalme) Chi Coltrane en haar gefrustreerde (maar heetgebakerde) manager, die tijdens de soundcheck hoofd geluidstechnicus Peter van Bronckhorst ervan langs geeft wanneer deze het waagt Chi's vleugel aan te raken omdat hij er ter verbetering van het geluid een microfoon in wil bevestigen, zijn de meeste popliefhebbers wel bekend.

Doordat Chi Coltrane drie kwartier te laat met soundchecken stopt (het publiek is van alle technische problemen getuige en zit, net als Supersister, gelaten te wachten), is de gereserveerde tijd voor de soundcheck van Supersister geheel vervlogen en begint de band zonder enige voorbereiding aan zijn concert.

Twee in het publiek aanwezige jonge reporters van het Thorbecke College in Den Haag, Maarten Mens en Marco van der Hoeven, schrijven naderhand voor de schoolkrant een verslag:

Willem van Kooten alias Joost de Draayer kondigde Supersister aan, die begonnen met het nummer 'Judy Goes On Holiday', [waarvan ze] een verkorte versie hadden gespeeld bij de Edisonuitreiking. Na het begin van het tweede nummer, 'Pudding en Gisteren', bleek dat er iets met de installatie aan de hand was. Het orgel kwam nauwelijks door, ondanks diverse verzoeken van Ron van Eck om dat via de P.A. te verhelpen. Na ongeveer 20 minuten zette Van Eck zijn bas neer en liep weg, en zei Robert Jan Stips dat het zo verder niet ging en liep de rest ook weg. Tot zover het optreden van Supersister.

In de documentaire *Popgala 1973* uit 2009 gaat Leo Blokhuis eens nader op onderzoek uit en interviewt diverse betrokkenen, soms met de beelden van toen erbij op een laptop. Die gesprekken leveren een inzichtelijke gang van zaken op:

Egbert van Hees (regisseur): De enige die problemen heeft gemaakt, dat was deze dame (wijst op de laptop naar Chi Coltrane). We waren meestal binnen twintig minuten klaar met het repeteren van een band. Dan zeiden we: 'Het klinkt hartstikke goed, daar gaan we voor.' En zij begon op alle slakken zout te leggen.

Op de beelden van Chi's soundcheck is te zien en te horen dat zij en haar band zich beklagen over de monitors op het podium. Chi hoort zichzelf niet eens, zegt ze. Da's geen onredelijke klacht. 'Ik ging het podium op en hoorde een fluittoon uit de boxen,' zegt Chi decennia later tegen Leo. Anders dan wat Egbert van Hees beweert, is Chi in de filmbeelden van de soundcheck beheerst en sust ze op een gegeven moment de gemoederen. 'Ik heb amper m'n mond opengedaan,' zegt ze wanneer ze met Leo de beelden bekijkt. 'Na tien minuten klonk er een enorme feedback. Een keiharde piep in het hele systeem. Toen werd er gezegd: Niks aan te doen. Maar m'n manager hield z'n poot stijf, hij wilde een goede soundcheck.'

Ook met Peter van Bronckhorst bekijkt Leo de beelden. De geluidstechnicus legt uit: 'Ze hadden geroepen: "Absoluut niet aan de vleugel komen!" Maar alleen tegen de mensen op de vloer. En die hadden ons niet ingelicht. Toen wij, om een microfoon te plaatsen, begonnen de vleugel open te maken... Nou, ze gingen helemaal uit hun dak. En ik me maar verontschuldigen, want ik dacht: als ik nou ook nog problemen maak, dan gaat het helemaal niet door.'

Door het kordate optreden van Egbert van Hees wordt de soundcheck naar een zacht einde geleid. Chi gaat naar haar hotel en komt de volgende dag voor een haar aangeboden herkansing terug. Vol vuur speelt ze onder andere haar vertolking van 'I Will Not Dance'.

Bij Supersister slaan echter zo ongeveer de vlammen uit het dak. Robert Jan kan er nu nóg boos om worden: 'We hebben daar minstens tot drie kwartier na de afgesproken tijd op onze soundcheck zitten wachten en toen was de tijd op. We hebben dat al vaker meegemaakt op festivals: buitenlandse artiesten krijgen uren om te soundchecken, en wij moeten zomaar het podium op omdat er dan geen tijd meer is. Toen dat nu weer gebeurde waren we daar erg boos om. De ene dag krijg je een "eervolle" Edison en de volgende dag "Sorry, geen soundcheck". We hebben toen gezegd: we gaan wel spelen, maar als we elkaar niet goed kunnen horen, dan houden we ermee op. We trokken dat ook wel een beetje door in het extreme, om de zaak wat te jennen en zo'n live-uitzending een keer de gevolgen van zoiets te laten voelen. Achteraf niet zo slim: het bleek namelijk dat het niet echt live was: wij dachten chaos te veroorzaken maar het werd pas dagen later uitgezonden... De regie heeft er dus geen enkele last van gehad dat wij het podium afliepen.' (lacht)

Foto Marcel van der Vlugt

Ik weet dat ze heel boos waren, en ze toen gezegd hebben: we kappen er-mee. Uit protest, en daar was ik het ook helemaal mee eens, hoewel ik het op dat moment wel een beetje eng vond. Ik weet wel dat wij die dag backstage veel lol hebben gehad, maar dat Robert Jan na het optreden eerder is weggegaan. Hij had er geen zin meer in.

Dorien van der Valk

Inderdaad ben ik wat eerder weggegaan na het optreden, maar dat had misschien nóg wel een reden... Het is namelijk heel raar als je iemand om zijn sympathieke stemgeluid – zoals Colin Blunstone – hoog hebt zitten en dat je uitgerekend op zo'n middag alsmat datzelfde zoetgevooisde geluid moet aanhoren, omdat-ie met je vriendin staat te flirten... Afijn, ik begreep 'm ook wel, hoor.

Robert Jan Stips

Leo Blokhuis bekijkt ook met Robert Jan de beelden die destijds voor een tv-reportage in de regiewagen van de NOS zijn gemaakt, waar de videobanden met het optreden van Supersister worden afgespeeld.

‘Toch heel relaxed voor een boos bandje,’ zegt Robert Jan met een glimlach.

‘Jullie hebben hier helemaal nooit gesoundcheck?’ vraagt Leo.

‘Nee, we moesten gewoon in één keer in het diepe duiken. We hebben nog twee nummers lang ons best gedaan, maar het klonk echt helemaal nergens naar op het podium. Het was dat we op elkaar ingespeeld waren, maar op een gegeven moment moesten we het gewoon opgeven.’

Na afloop van het mislukte optreden zien we de leden en de crew van Supersister backstage in de Palmentuin zitten. Egbert van Hees bespreekt de problemen met de band, een cameraploegje komt erbij: ‘Mogen we even onderbreken? Zijn er moeilijkheden?’

Marco: Nou, ze zijn eigenlijk al opgelost.

Cameraploeg: Wat waren de moeilijkheden?

Marco: Eh, van alles.

Robert Jan: Het was ontzettend vervelend spelen.

Marco: We zitten hier niet voor de televisie, we zitten hier voor een publiek te spelen

De geluidsproblemen werden door Ron van Eck van Super Sister doorgenomen met Egbert van Hees in de Palmentuin.

en dan moet de sfeer overkomen. En als het er op tv goed op staat en het publiek reageert helemaal niet, dan...

Cameraploeg: Hoe zou die fout hersteld kunnen worden?

Marco: Dat kan volgens mij niet.

Robert Jan (zichtbaar geïrriteerd): Chi Coltrane heeft gisteren tijd gehad om te repeteren, Chi Coltrane heeft vandaag tijd gehad om te repeteren, is beide keren niet op komen dagen...

Robert Jan, die de beelden zit te bekijken, begint te lachen en fluistert zijn jongere ik op het scherm toe: 'Ze is wél op komen dagen!'

Cameraploeg: Hebben jullie het gevoel dat buitenlandse artiesten voorrang hebben op de Nederlandse groepen?

Robert Jan: Ja, beslist. Al jarenlang en het zal altijd zo blijven, wat dat betreft zijn we zeer pessimistisch gestemd.

Peter van Bronckhorst tegen Leo: 'Ik heb nog tegen hen gezegd: "Jongens, ga nou, want het klinkt gewoon hartstikke goed." Maar ja, zij voelden zich niet prettig met datgene wat er op de Bühne gebeurde. En dan kun je niet goed spelen.'

Robert Jan: 'Het is natuurlijk gewoon jammer als dit je regelmatig overkomt en als je het gevoel hebt dat dat toch wel al in je nadeel heeft gewerkt — en natuurlijk nèt op het belangrijke festival of zoiets als dit. Kijk, als The Who hier hadden moeten staan wachten... (laat een veelbetekenende pauze vallen, lacht) ...dan was het heel anders gelopen met Chi.'

Wat beeldmateriaal betreft: van Supersister is niets anders bewaard gebleven dan wat de VARA-filmploeg in de regiewagen van de NOS heeft gefilmd: tussen een imposant aantal knoppen, schakelaars en vu-meters zien we op kleine schermpjes nog de bewegende beelden van de inmiddels gewiste Ampex-banden voorbijkomen. Zoals Leo Blokhuis in de documentaire vertelt, zijn de uitzendbanden na drie weken alweer opnieuw gebruikt. Zo'n band kostte vierduizend gulden, legt tv-historicus Richard Groothuizen uit. 'Drie banden van vierduizend gulden is twaalfduizend gulden "verdiend"...'

Terug naar 1973... In eerdergenoemd schoolkrantinterview van het Nederlands Lyceum, een stuk met de welluidende titel 'Supersister's Robert-Jan Stips: Even laten zien dat wij geen droogkloten zijn', kijkt Robert Jan op de gebeurtenissen terug:

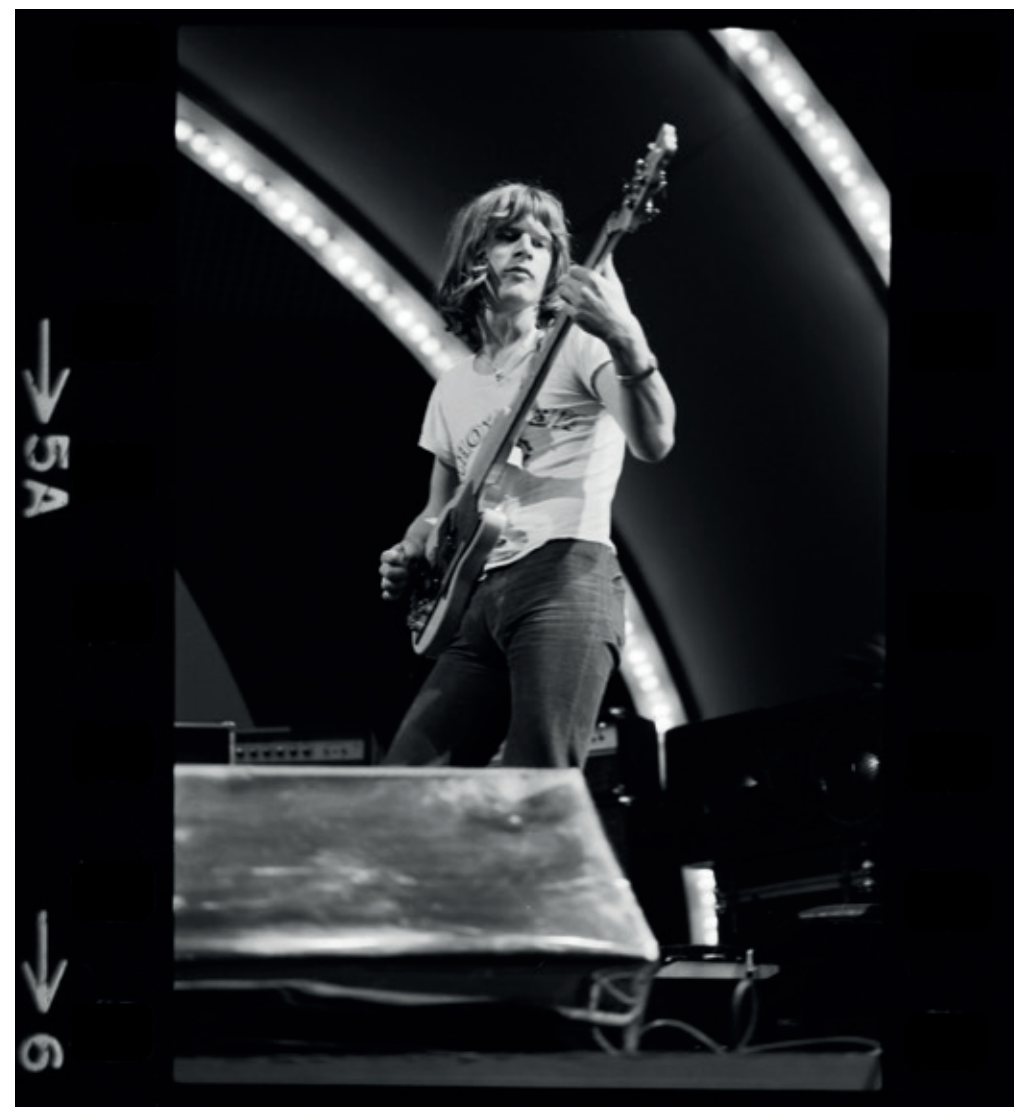

Foto Marcel van der Vlugt

Ja, dat Popgala was een geval op zich. Dat is een duidelijk geval van discriminatie die er altijd geheerst heeft, nog heerst en altijd wel zal blijven tussen buitenlandse en Nederlandse groepen op een Nederlands festival. We hebben de organisatie van tevoren laten weten: als we 's ochtends geen soundtest kunnen maken gaan we volkomen de mist in, waarop de enige reactie was: 'Blah, blah, blah, woh, woh, boe', en er is niets van gekomen.

Nou, toen gingen we spelen en toen bleek dus dat we helemaal niets van elkaar hoorden. Waar blijf je dan? Dan moet je naar elkaar kijken van eh... waar bèn jij??? Terwijl 't in de zaal goed klonk, bleek achteraf. Wij kaptten ermee, maar wij waren de enige vier die wisten waaróm we kaptten, 't was zó een krankzinnige situatie! We dachten echt van: nu stoppen we ermee en we gaan de organisatie even helemaal verrot schelden... Nu ik er weer over praat voel ik het weer helemaal in me opborrelen...

In verslagen wordt gesproken van 'een voornamelijk door televisie overheerste aanlegenschap. De daarmee gepaard gaande technische rompslomp veroorzaakte zowel bij de musici als bij het publiek een rommelige, ongeconcentreerde sfeer.'

Diverse media blikken terug op het festival en de unieke, voorlopig eenmalige gebeurtenis waarbij een Nederlands televisienet meer dan drie uur lang popmuziek heeft uitgezonden. Dat de noodgedwongen vervallen soundcheck ook nog eens in de media in het nadeel van de groep doorwerkt is duidelijk: *Limburgs Dagblad* en *De Tijd* noemen de technische problemen rondom Supersister en de Nederlandse acts in het algemeen:

De drie Nederlandse formaties konden, als verwacht, [sic] niet in dit internationale gezelschap meedraaien. Misschien Livin' Blues uitgezonderd, maar Supersister en Kazimierz Lux, hoe goed ook bedoeld, bleken nog veel te moeten leren.

Sommige groepen hadden op het podium wel problemen, met hoe ze zichzelf hoorden. Supersister bijvoorbeeld en Chi Coltrane, die het wel erg bont maakte en twee keer moest optreden. De eerste keer liep af met een soort rel, maar uiteindelijk deed ze het zaterdag toch over.

Chi Coltrane krijgt een veeg uit de pan van de *Haagse Post*, die stelt:

Ze begon op de piano te beuken en bracht als een gillende keukenmeid het woord 'Hallelujah' uit om toen stil te vallen omdat de geluidsinstallatie haar niet beviel (die diva!). Na nog tien van die valse starts verdween ze van het podium om pas de volgende dag te kunnen laten horen dat je beter kunt verhuizen als ze zich als buur van je mocht vestigen.

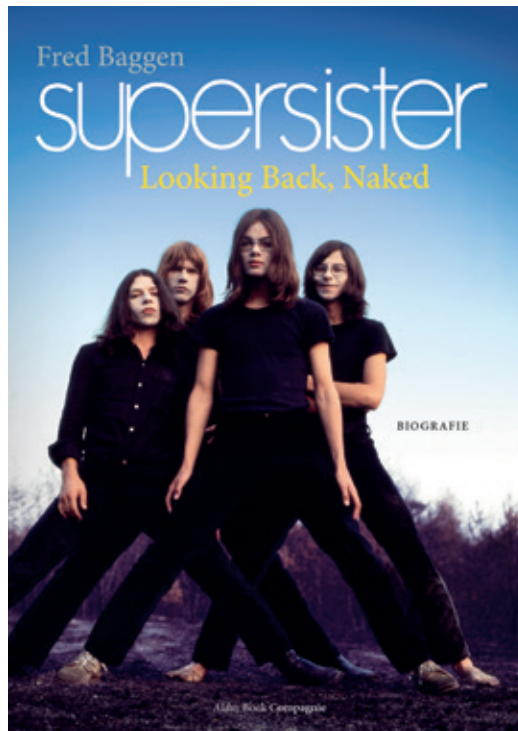
De Nieuwe Krant, die het Popgala betitelt als 'het meest "milieu-bewuste" feest dat ooit in ons land plaatsvond, bekijkt het allemaal van de zonnige kant: 'Je kon er bij

wijze van spreken van de vloer eten. Ook was het verboden in de zaal te roken en dat zorgde voor een lekker fris kosmosje. De Nederlandse inbreng [...] was redelijk maar niet spectaculair. Livin' Blues en Super Sister brachten zeker alleszins aanvaardbare concerten.'

Wij moesten heel snel de installatie neerzetten en vrijwel gelijk beginnen. De installatie was van de Faces, ik rende naar de zaalmixer, daar was een geluidsman van de Faces (of Showco?) bezig om het geluid al spelend af te regelen. Ik moet zeggen: het klonk al behoorlijk goed. Daar in de zaal merkte je weinig van de problemen op het podium. Ik weet verder niet of het podiumgeluid op het podium zelf werd afgesteld. We waren gewoon niet gewend op andere spullen te spelen en door de hectiek met Chi zijn de monitors over het hoofd gezien, heel spijtig!

Aad Link

Lang de tijd om van het Popgala-avontuur te bekomen heeft Supersister niet: van 13-25 maart gaat de band voor de tweede keer op tournee naar Engeland.

Looking Back, Naked in de media:

'Imposante biografie over de unieke underground van Supersister'

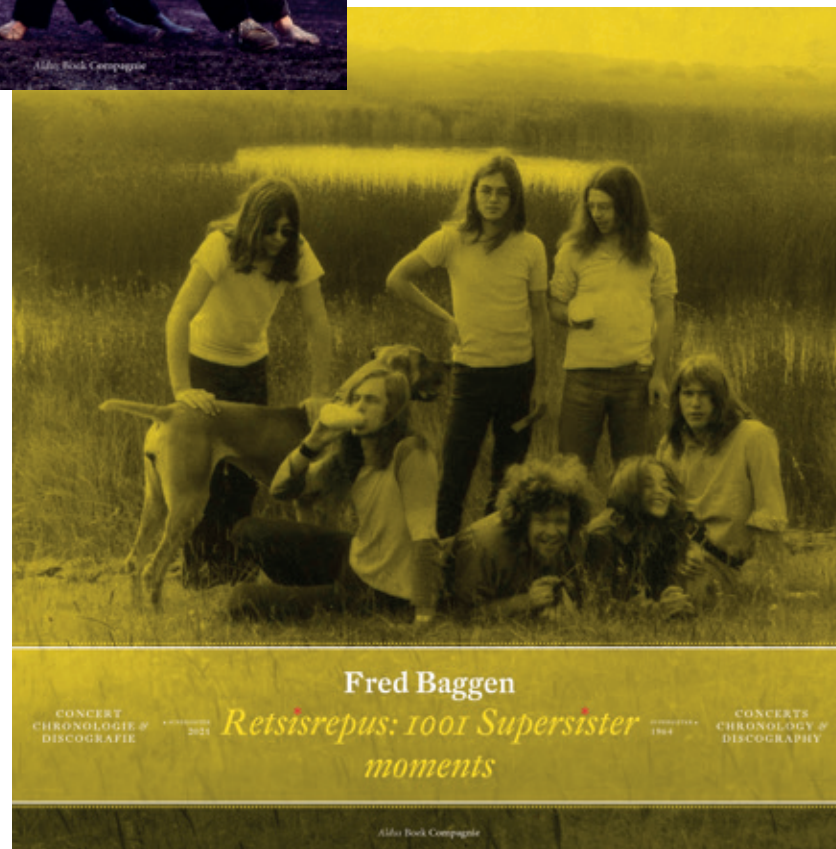
De Nieuws BV, Radio 1

'Fantastisch fotomateriaal, uitstekende research'

Wouter Bessels, *iO Pages*

'Een liefdevol papieren monument voor een van de oudste en beste vaderlandse progrockbands'

Peter Sijnke, *Platenblad*

Nieuwsgierig geworden naar meer?
De boeken van Aldus Boek Compagnie zijn verkrijgbaar via www.aldusboekcompagnie.nl

Looking Back, Naked en
Retsisrepus: 1001 Supersister moments
ook via www.supersister.nl

VARA-tv brengt drie-en-een-half uur „popgala“

Morgenavond zendt de VARA-televisie via Nederland II in kleur een drie-en-een-half uur durend „popgala“ uit. De opnamen hiervoor werden tijdens een twee dagen durend popfestijn in de Voorburgse „Vliegermolen“ gemaakt.

Vóór acht uur worden opnamen uitgezonden van: Livin' Blues, Country Gazette en Slade.

Na het NOS-journaal kan men achtereenvolgens kijken naar: The Eagles, Rod Stewart, Super Sister, Colin Blumstone, Argent, Kazimierz Lux, Gary Glitter, Chi Coltrane, Rory Gallagher, Ry Cooder en The Who.

C.C.G.C.
KUNSTEN COLLECTIEF BARRACHONPLAATS CHANGEN

VARA
TELEVISIE

presenteren VRIJDAG 9 MAART van 19-24.30 uur en zaterdag 10 MAART van 12-24 uur in DE VIEGERMOLEN te Voorburg (Den Haag)

POP GALA'73

De volledige en definitieve lijst van artiesten die aan dit evenement meemaken zal op het moment dat deze „POP GALA“ op zeezender zal worden uitgezonden, maar met een vooraf vastgestelde waterdichtheid zullen de volgende artiesten althans deel van het programma gaan nemen, te weten:

ROXY MUSIC	THE FACES	
RY COODER	EAGLES	J.J. CALE
RORY GALLAGHER	CHI COLTRANE	
STEVIE WONDER	MC: RINGO STARR	
SUPER SISTER	CASIMIR LUX	LIVIN'BLUES

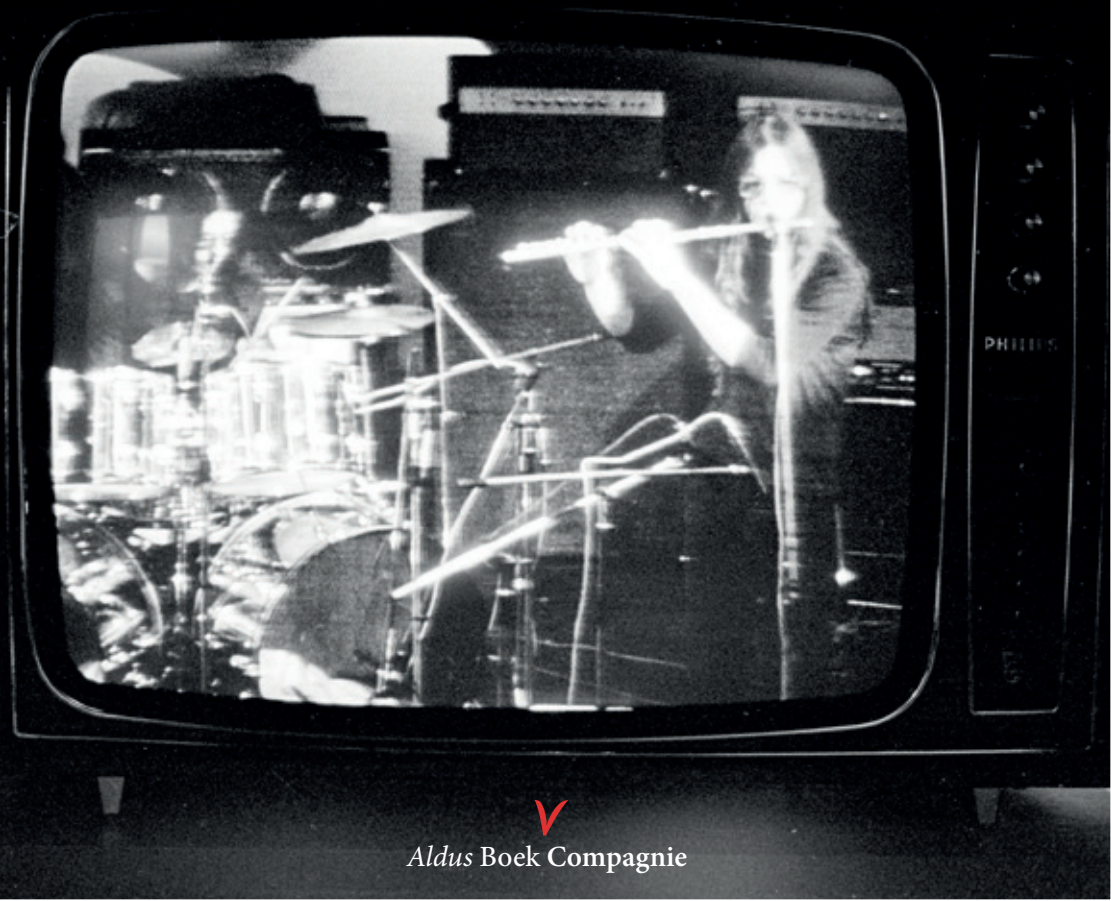
Overhandelingen worden verder nog gevoerd met o.a. THE KINGS, T-Rex, SLADE, DR. HOOK, e.v.a.

PRODUCTIE EN REGIE VOOR DE VARA-TV: EGBERT VAN HEES

De kopieerrechtelijke bescherming van het programma is beschermd door de Nederlandse Auteursrechtwet van 1912 en door de Nederlandse Auteursrechtwet van 1912 en door de Nederlandse Auteursrechtwet van 1912. Het is niet toegestaan het programma te kopiëren of te verspreiden of anderszins openbaar te maken. De afzender aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van het programma.

VERAAG VOORAL BEZIER TELEVISIEBUREAU: Het gebruik van het programma wordt aanvaard op voorwaarde dat de afzender aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van het programma.

OPROEPER: **WIN BOSMAN PROMOTIONS**   PRODUCENT: **HARRY KNIPSCHILD**   ADVERTENTIE AGENT: **PAUL ACKET AGENCY**

Aldus Boek Compagnie